

Εξειδικευμένο πρόγραμμα
αναγνωστικής ευχέρειας –
Διαβαθμισμένα επίπεδα

Χαμηλό επίπεδο

Ειδικά διαμορφωμένο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες,
αναγνωστικές δυσκολίες και διάσπαση προσοχής

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Επιμέλεια έκδοσης: Μακρυσσοπούλου Σταματική – Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας
MSc Πληροφορική στην εκπαίδευση

Φιλολογική επιμέλεια: Ηλιοπούλου Μάρθα – Φιλόλογος
MA Special Education
Μέλος Πανελλήνιας Ένωσης Ειδικών Παιδαγωγών

Γραφιστική επιμέλεια: Βάρλας Μανώλης

Συγγραφέας: Ηλιοπούλου Μάρθα – Φιλόλογος
MA Special Education
Μέλος Πανελλήνιας Ένωσης Ειδικών Παιδαγωγών

Κειμενογράφος: Μακρυσσοπούλου Σταματική – Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας
MSc Πληροφορική στην εκπαίδευση

© 2017, My-book.gr Εκδοτικές Δραστηριότητες
Λιανικό Εμπόριο Βιβλίων μέσω Διαδικτύου

Σειρά: Γωνία Ειδικής Αγωγής

Τίτλος: Εξειδικευμένο πρόγραμμα αναγνωστικής ευχέρειας – Διαβαθμισμένα επίπεδα – Χαμηλό επίπεδο

1^η Έκδοση: 2017

My-book.gr Εκδοτικές Δραστηριότητες Λιανικό Εμπόριο Βιβλίων μέσω Διαδικτύου

Υποκατάστημα: Λεωνίδου 40, Σπάρτη, 23100

Τηλέφωνο: 27310 82009

e-mail: info@my-book.gr

e-shop: www.my-book.gr

ISBN:

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλυσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου ή τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κορώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, σελιδοποίησης, εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Καρτέλες φωνημάτων.....	9
Φωνημική ανάλυση – Συλλαβική ανάλυση – Οπτική Αναγνώριση.....	11
Φώνημα και λέξη.....	17
Τυφλόμυγα.....	19
Αναγνωστική ικανότητα.....	20
Αναγνωστικός ρυθμός.....	23
Ταχύτητα και ακρίβεια ανάγνωσης.....	23
Reading recovery.....	25
Αποσύνθεση + Ανασύνθεση κειμένου.....	26
Οπτική αναγνώριση λέξεων.....	28
Αναγνωστική ικανότητα - Οπτική Αναγνώριση Λέξεων.....	30
Φωνημική Ανάλυση Λέξεων.....	30
Χρώμα οδηγός.....	32
Σχήμα οδηγός.....	33
Ταχύτητα ανάγνωσης.....	34
Γρήγορα εντοπίζεις στο κείμενο.....	38
Τα κουτάκια.....	39
Παράρτημα.....	41

Θεωρητικό Υπόβαθρο

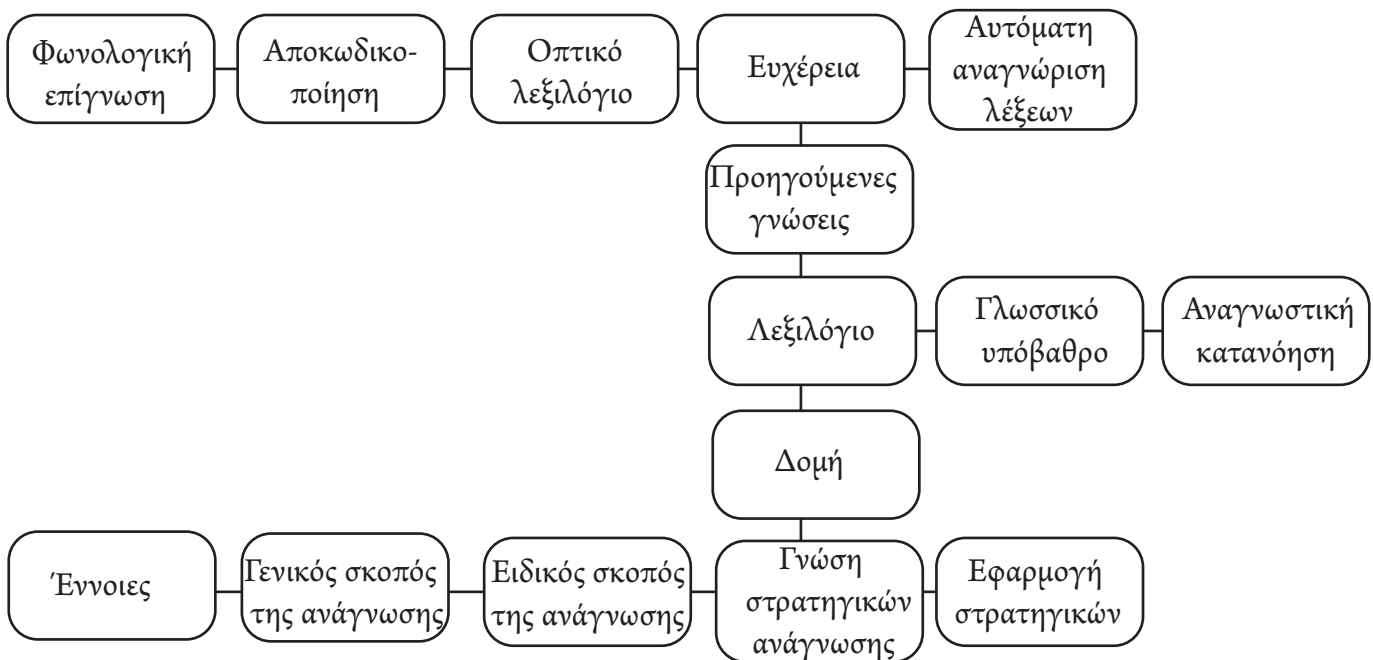
Μαθαίνοντας την Αναγνωστική Ευχέρεια

Η ανάγνωση είναι μια πολυσύνθετη, ανθρώπινη, γνωστική λειτουργία που συνίσταται στη μεταφορά από έναν κώδικα συμβόλων (γραφήματα) σε έναν κώδικα φωνημάτων. Αποτελεί δε μια από τις βασικότερες και πολυτιμότερες δεξιότητες στην ιστορία του Homo Sapiens, διότι είναι το πιο αποτελεσματικό μέσο πληροφόρησης και ανακάλυψης της γνώσης, που συμβάλλει στην ανάπτυξη της σκέψης του ανθρώπου. Παρά το γεγονός ότι η ανάγνωση αποτελεί πολύτιμη και βασική ικανότητα στην εξέλιξη του ανθρώπινου είδους, η εξαιρετικά σύνθετη λειτουργία της –η οποία βασίζεται σ' ένα φάσμα νοητικών δραστηριοτήτων που απαιτεί συντονισμό ενός μεγάλου αριθμού αλληλένδετων πηγών πληροφόρησης– καθιστά δύσκολη την κατανόησή της, με αποτέλεσμα η πλήρης και ολοκληρωμένη ερμηνεία της να μην έχει δοθεί ακόμα (Πόρποδας, 1993).

Σύμφωνα με τη μελέτη των Anderson, Hiebert, Scott, & Wilkinson, (1985), στην οποία παρουσιάζονται τα ευρήματα των ερευνών της τελευταίας δεκαετίας για την αναγνωστική λειτουργία, προκύπτουν τέσσερις γενικές διαπιστώσεις: α) η ανάγνωση είναι μια ερμηνευτική διαδικασία, β) πρέπει να γίνεται με ευφράδεια, γ) η εκμάθησή της απαιτεί τη χρήση συγκεκριμένης στρατηγικής και διευκολύνεται από την ύπαρξη κινήτρων και δ) είναι μια συνεχώς αναπτυσσόμενη δεξιότητα. Έρευνες επισημαίνουν ότι η πολυσύνθετη αυτή γνωστική λειτουργία πραγματοποιείται σε τρία στάδια: α) στο πρώτο στάδιο της διαδικασίας της ανάγνωσης, συντελείται η αναγνώριση και αποκωδικοποίηση των γραπτών-οπτικών συμβόλων της γλώσσας και ο μετασχηματισμός τους σε φωνητικά μηνύματα (Harris & Sipay, 1990; Lerner, 1997), β) στο δεύτερο στάδιο, που αποτελεί τη νοητική όψη της ανάγνωσης, επιτυγχάνεται η κατανόηση του μηνύματος, δηλαδή η ανακάλυψη του σημασιολογικού περιεχομένου του κειμένου (Harris et al., 1991; Lerner, 1997) και γ) στο τρίτο στάδιο, γίνεται η αξιολόγηση και η κρίση του μηνύματος, δηλαδή η ανάγνωση γίνεται συλλογιστική και αξιολογική διαδικασία (Lerner, 1997).

Η δυσκολία στην ανάγνωση είναι μια από τις βασικές δυσκολίες των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα και η κυριότερη αιτία της σχολικής αποτυχίας. Οι περισσότερες σύγχρονες μελέτες καταδεικνύουν ότι ένα μεγάλο ποσοστό των μαθησιακών δυσκολιών, περίπου το 80%, σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την ανάγνωση. Αναγνωστικές δυσκολίες συναντώνται κυρίως στις λειτουργίες της αποκωδικοποίησης και της κατανόησης, δηλαδή στις σημαντικότερες λειτουργίες που επιτελούν οι μαθητές, καθώς διαβάζουν (Βάμβουκας, 1992; Lerner, 1997).

Γνωστικό Μοντέλο της ανάγνωσης McKenna & Stahl, 2009

Προτάσεις αντιμετώπισης των δυσκολιών στην ανάγνωση
 Εκτίμηση του βαθμού κατανόησης με βάση το "σκέφτομαι μεγαλόφωνα".
 Η μέθοδος αυτή διακρίνει τέσσερα διαφορετικά μοντέλα αναγνωστών:

α) Τον αναγνώστη που κάνει λογικές συσχετίσεις με το περιεχόμενο του αναγνώσματος. Εγκαταλείπει δηλαδή τις αρχικές ιδέες του, όταν το κείμενο προσφέρει καλύτερα επιχειρήματα και νέες πληροφορίες. Αυτός είναι ο καλός αναγνώστης.

β) Τον αναγνώστη που αντιμετωπίζει παθητικά το κείμενο, χωρίς να προχωρεί τους συλλογισμούς του περαιτέρω. Είναι αυτός που εκφράζει τις απόψεις του μέσα από ερωτήματα.

γ) Τον αναγνώστη που δεν καταφέρνει να ολοκληρώνει τις σκέψεις του, αφού μεταπηδά από το ένα θέμα στο άλλο καθώς εξελίσσεται το κείμενο.

δ) Τον αναγνώστη που παραμένει προσκολλημένος στις ιδεοληψίες του παρά το γεγονός ότι τα επιχειρήματα του κειμένου τις αντικρούουν και τις αναιρούν.

Παντελιάδου, Σ. (2000). *Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη*. Ελληνικά Γράμματα Αθήνα.

Γνωρίζοντας την Αναγνωστική Ευχέρεια

Η ευχέρεια θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που συμβάλλουν στην αναγνωστική κατανόηση και αφορά κυρίως την εκφορά του λόγου (Hogan, Catts, & Little, 2005; Torgesen & Hudson, 2006). Στις προσπάθειες ορισμού της ευχέρειας επιτονίζεται ο ρόλος της ακρίβειας και της αυτόματης αναγνώρισης των λέξεων (Stanovich, 1991; LaBerge & Samuels, 1974), ενώ ο ορισμός που δίνεται από το National Reading Panel (2000) συμπεριλαμβάνει και τον επιτονισμό.

- Η ανάγνωση παρέχει άνοιγμα για μάθηση στο σχολείο, αλλά και στη ζωή αργότερα. Οι έρευνες υποστηρίζουν ότι το κλειδί για να γίνει κάποιος καλός αναγνώστης είναι να έχει ευκαιρίες για διάβασμα.
- Οι έρευνες υποστηρίζουν ότι οι μαθητές με σοβαρές δυσκολίες στην ανάγνωση, έχουν δυσκολία να αναπτύξουν την ευχέρεια και συνεχίζουν να είναι αργοί αναγνώστες και στην εφηβεία αλλά και στην ενήλικη ζωή.
- Η ευχέρεια αυξάνει και την αναγνώριση λέξεων αλλά και την ταχύτητα ανάγνωσης.
- Σύμφωνα με την theory of automaticity (LaBerge and Samuels, 1974, Samuels, 1988), οι αναγνώστες με ευχέρεια, αυτόματα προάγουν την πληροφορία σε οπτικό και σε φωνολογικό επίπεδο και μπορούν να εστιάσουν περισσότερο την προσοχή τους στο νόημα του κειμένου, μα και να ανακαλέσουν προηγούμενη γνώση. Οι ερευνητές έχουν ανακαλύψει ότι η ευχέρεια είναι ένας καλός προβλεπτικός παράγοντας της κατανόησης.

Η κατάκτηση της αναγνωστικής ικανότητας είναι μία δύσκολη και απαιτητική διαδικασία. Η αναγνωστική ευχέρεια διαχρονικά συνδέεται στενά με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία ενός παιδιού, γι' αυτό και η κατάκτησή της ως παράγοντας που θα επηρεάσει όχι μόνο τη μαθησιακή αλλά και την ευρύτερη ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού, αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης και βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των σύγχρονων ερευνητών. Η αναγνωστική ικανότητα των παιδιών είναι βασικό εργαλείο στην ακαδημαϊκή τους εξέλιξη. Οι επιδόσεις τους τόσο στα γλωσσικά μαθήματα όσο και στα Μαθηματικά είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με αυτήν. Όταν το παιδί πασχίζει να αναγνώσει, η κατανόηση και η σύνθετη σκέψη περνούν σε δεύτερη μοίρα!

Επίσης, η ανάπτυξη του λεξιλογίου, ο πλούτος των σημασιολογικών αναπαραστάσεων και η γραμματικο-συντακτική ενημερότητα, μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά τον αναγνώστη στο:

- να αντιλαμβάνεται τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στις λέξεις μιας πρότασης,
- να ελέγχει την ορθότητα και συμβατότητα των νεοεισερχομένων από την ανάγνωση πληροφοριών με τις ήδη καταχωρηθείσες πληροφορίες και
- να καθιστά εφικτή την «πρόβλεψη» των λέξεων που έπονται διευκολύνοντας, έτσι τη διαδικασία της αναγνωστικής ευχέρειας.

Δοκιμάστε τις προτάσεις μας! Θα σας εκπλήξει ευχάριστα το αποτέλεσμα και επιπλέον τα παιδιά που έχουν το μεγαλύτερο πρόβλημα στην ανάγνωση, συνειδητοποιούν ταχύτατα τον στόχο που οφείλουν να πετύχουν.

Περιεχόμενο: Το πρόγραμμα Αναγνωστικής Ευχέρειας οργανώθηκε με βάση τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας για τη διαμόρφωση διαβαθμισμένου αναγνωστικού επιπέδου κείμενα. Περιέχει μία ποικιλία από πρωτότυπα και αυθεντικά κείμενα με την ενσωμάτωση των βημάτων σύγχρονων στρατηγικών αναγνωστικής ευχέρειας. Έχει διαμορφωθεί και αυτό όπως το αντίστοιχο υλικό της Αναγνωστικής κατανόησης σε 3 επίπεδα δυσκολίας (χαμηλό-μεσαίο-υψηλό) με την προσθήκη διαφορετικών τεχνικών ενίσχυσης της αναγνωστικής ευχέρειας, του αναγνωστικού ρυθμού και της αναγνωστικής ροής.

Στόχοι:

- Να ενισχυθεί η αναγνωστική ικανότητα.
- Να βελτιωθεί ο αναγνωστικός ρυθμός σε επίπεδο κειμένου.
- Να αναπτυχθεί η αναγνωστική ευχέρεια.

Σε ποιους απευθύνεται: Το πρόγραμμα Αναγνωστικής Ευχέρειας είναι κατάλληλο για όλους τους μαθητές πρωτοβάθμιας και πρώτων τάξεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Είναι ειδικά διαμορφωμένο για μαθητές με αναγνωστικές δυσκολίες και είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για μαθητές με ΕΜΔ. Παράλληλα, μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά όλους τους μαθητές με ΕΕΑ και να βελτιώσει στα 2 πρώτα επίπεδα σημαντικά την αναγνωστική ροή δίγλωσσων μαθητών.

Βιβλιογραφία

- Anderson, R. C., Hiebert, E. H., Scott, J. A., & Wilkinson, I. A. G. (1985). *Becoming a nation of readers*. Champaign, IL: University of Illinois. *Center for the Study of Reading*.
- Βάμβουκας, Μ. (1992). *Η αναγνώριση των σημασιολογικών σχέσεων των λέξεων από μαθητές δημοτικού σχολείου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Harris, A. J., & Sipay, S. R. (1990). *How to improve reading ability*. White Plains, NY: Longman.
- Harris, S. L., Handleman, J. S., Gordon, R., Kristoff, B., & Fuentes, F. (1991). Changes in cognitive and language functioning of preschool children with autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 21(3), 281-290.
- Hogan, T. P., Catts, H. W., & Little, T. D. (2005). The relationship between phonological awareness and reading: Implications for the assessment of phonological awareness. *Language, speech, and hearing services in schools*, 36(4), 285-293.
- LaBerge, D., & Samuels, S. J. (1974). Toward a theory of automatic information processing in reading. *Cognitive psychology*, 6(2), 293-323.
- Lerner, J. (1997). *Learning disabilities: Theories, diagnosis, and teaching strategies* (7th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company.
- McKenna, M. C., & Stahl, K. A. D. (2009). General concepts of assessment. *MC McKenna & KAD Stahl. Assessment for Reading Instruction*, 24-40.
- National Reading Panel (US), National Institute of Child Health, & Human Development (US). (2000). *Report of the national reading panel: Teaching children to read: An evidence-based assessment of the scientific research literature on reading and its implications for reading instruction: Reports of the subgroups*. National Institute of Child Health and Human Development, National Institutes of Health.
- Παντελιάδου, Σ. (2000). *Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Πόρποδας, Κ. (1993). *Σχεδιασμός και ανάπτυξη μεθόδου για τη διάγνωση και αντιμετώπιση της Δυσλεξίας*. Μονογραφία-τελική έκθεση του ερευνητικού έργου ΠΕΝΕΔ. (ΓΓΕΤ).
- Samuels, S. J. (1988). Decoding and automaticity: Helping poor readers become automatic at word recognition. *The Reading Teacher*, 41(8), 756-760.
- Stanovich, K. E. (1991). Discrepancy definitions of reading disability: Has intelligence led us astray? *Reading Research Quarterly*, 7-29.
- Torgesen, J. K., & Hudson, R. F. (2006). Reading fluency: Critical issues for struggling readers. *What research has to say about fluency instruction*, 130-158.

Καρτέλες φωνημάτων

Τις κάρτες κοιτάς σε εναλλαγή (σελ. 41) και λέξεις με το κάθε φώνημα της καρτέλας εντοπίζεις στις ακόλουθες λέξεις, στις προτάσεις και στο κείμενο.

Παράδειγμα με ένα σύμφωνο και ένα φωνήεν

π.χ. γράμμα -φ

Επίπεδο λέξης

- επαφή
- φωλιά
- καρφιά
- ραφείο

Επίπεδο πρότασης

- Η Φωτεινή ξέρει τι θα φορέσει στην αποφοίτηση.
- Το φαγητό ήταν φακές με πολλά φύλλα δάφνης.
- Το φορτίο του φορτηγού ήταν αρκετό.

Επίπεδο κειμένου

Ο φάρος του νησιού είναι φοβερός. Είναι πολύ παλιός και το φως του έχει χαλάσει. Όταν πηγαίνουμε εκεί, κρατάμε πάντοτε φακό για να βλέπουμε. Η φύση είναι σκοτεινή τη νύχτα.

π.χ. γράμμα ε

Επίπεδο λέξης

- θέληση
- επίθεση
- πέσιμο
- ελάφι

Επίπεδο πρότασης

- Η Ελένη αγόρασε ένα παντελόνι με έκπτωση.
- Ο Ορφέας είπε ότι θα μας καλέσει στο πάρτι των γενεθλίων του.
- Τα αστέρια είναι πανέμορφα όπως λάμπουνε στον ουρανό.

Επίπεδο κειμένου

Η αντίθεση μεταξύ του κρύου και του ζεστού φαγητού είναι τεράστια. Το ζεστό φαγητό είναι πολύ νόστιμο και ζουμερό. Αλλά στο κρύο καταλαβαίνεις πολύ περισσότερο τις γεύσεις.

Η ΜΥΓΑ

Μια ενοχλητική μύγα βρήκε την πόρτα ανοιχτή και γυρίζει πάνω από το κεφάλι μου. Προσπαθώ να μην την ακούω, αλλά είναι δύσκολο. Τα φτερά της κάνουν έναν εκκωφαντικό ήχο που με αποσπά από το διάβασμα. Όμως δε θέλω και να τη σκοτώσω, γιατί ούτε εκείνη ήθελε να μείνει κλεισμένη στο σπίτι.

Φωνημική Ανάλυση

Αναλύεις σε φωνήματα τις υπογραμμισμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

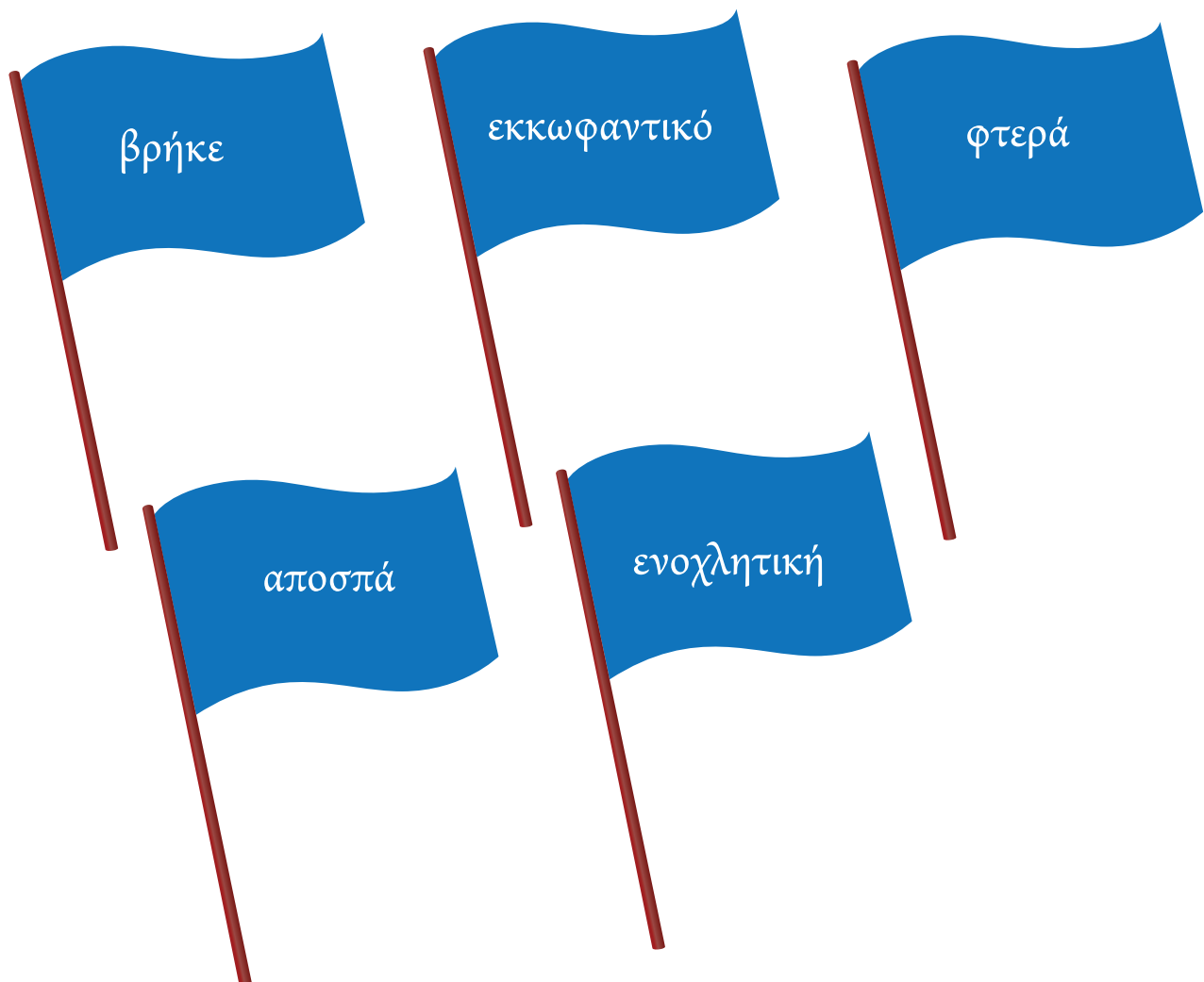
Συλλαβική Ανάλυση

Αναλύεις σε συλλαβές τις κυκλωμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Οπτική Αναγνώριση Λέξεων

Κοιτάς κάθε σημαιάκι και εντοπίζεις τις λέξεις μέσα στο κείμενο.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ

Ο παππούς πάντοτε καλημέριζε τα δέντρα με τη σειρά. Πρώτη τη λεμονιά, μετά την πορτοκαλιά, έπειτα τη μανταρινιά, ύστερα τη μηλιά και τελευταία την ελιά.

«Γιατί χαιρετάς πρώτα τη λεμονιά, παπού;» ρώτησε ο Αχιλλέας.

«Γιατί τη φύτεψα πρώτη και τις υπόλοιπες με τη σειρά», απάντησε ο παππούς.

Φωνημική Ανάλυση

Αναλύεις σε φωνήματα τις υπογραμμισμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

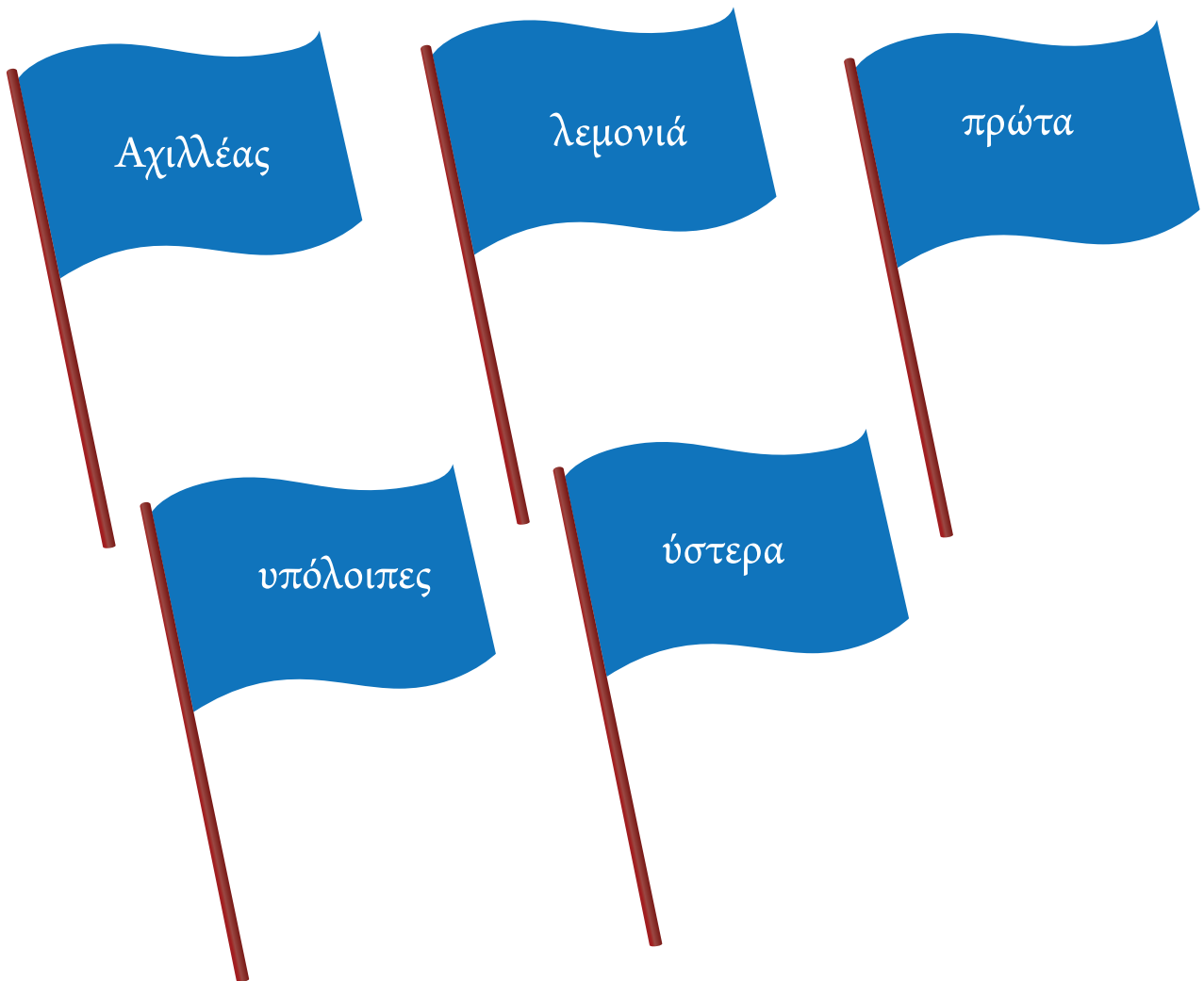
Συλλαβική Ανάλυση

Αναλύεις σε συλλαβές τις κυκλωμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Οπτική Αναγνώριση Λέξεων

Κοιτάς κάθε σημαιάκι και τις εντοπίζεις λέξεις μέσα στο κείμενο.

ΤΟ ΠΕΙΡΑΤΙΚΟ ΠΛΗΡΩΜΑ

Όλο το πλήρωμα που αποτελούνταν από εφτά άτομα, τον πειρατή, τον μάγειρα, τον παρατηρητή και τέσσερις απλούς ναύτες συγκεντρώθηκαν στην πλώρη του καραβιού και ατένισαν το μικρό νησάκι, στο οποίο είχαν αγκυροβολήσει από το βράδυ.

Φωνημική Ανάλυση

Αναλύεις σε φωνήματα τις υπογραμμισμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

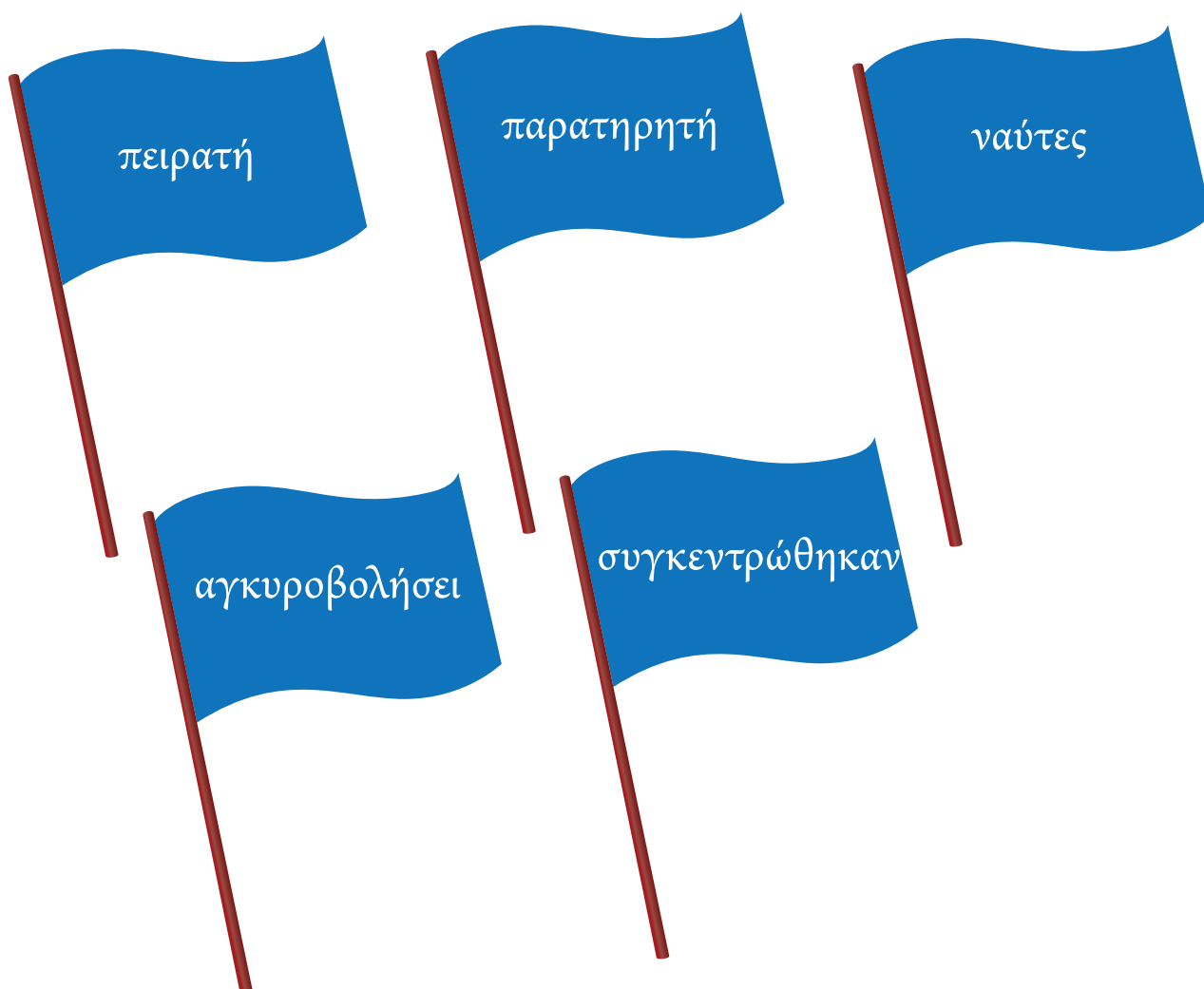
Συλλαβική Ανάλυση

Αναλύεις σε συλλαβές τις κυκλωμένες λέξεις.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Οπτική Αναγνώριση Λέξεων

Κάθε σημαιάκι κοιτάς και τις λέξεις εντοπίζεις μέσα στο κείμενο.

Φώνημα και λέξη Μέθοδος Flash-card

- 1) Γυρίζεις γρήγορα την κάρτα (σελ. 42), ονομάζεις γράμμα και διαβάζεις λέξη.
- 2) Ψάχνεις τη λέξη της κάθε κάρτας μέσα στο κείμενο.

ΤΟ ΜΠΛΕ ΤΕΤΡΑΔΙΟ

Ο αδερφός μου έχασε το τετράδιό του. Μου ζήτησε να του πάρω καινούριο, αφού θα πήγαινα στο βιβλιοπωλείο. Τον ρώτησα τι τετράδιο ήθελε και το μόνο που μου είπε ήταν: «Το μπλε». Μπήκα στο βιβλιοπωλείο, πήγα στο ράφι που μου υπέδειξαν και με έκπληξη είδα ότι όλα ήταν μπλε! Ποιο να ήθελε άραγε;

- 1) Γυρίζεις γρήγορα την κάρτα (σελ. 43), ονομάζεις γράμμα και διαβάζεις λέξη.
- 2) Ψάχνεις τη λέξη της κάθε κάρτας μέσα στο κείμενο.

Η ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ ΣΤΑ ΞΩΚΛΗΣΙΑ

Η Ναταλία κάθε χρόνο περίμενε να πάει στο ορεινό χωριό της με τα πολλά εξωκλήσια. Μαζί με τη γιαγιά της, τη μαμά της, την αδερφή της και τα ξαδέρφια της πήγαιναν κάθε μέρα σε διαφορετικό εξωκλήσι. Η πεζοπορία στο δάσος της άρεσε πάρα πολύ. Μέσα στο δάσος δεν καταλάβαιναν τη ζέστη.

- 1) Γυρίζεις γρήγορα την κάρτα (σελ. 44), ονομάζεις γράμμα και διαβάζεις λέξη.
- 2) Ψάχνεις τη λέξη της κάθε κάρτας μέσα στο κείμενο.

ΤΟ ΜΟΝΑΧΙΚΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙ

Το καναρίνι σταμάτησε να τρώει, να πίνει, να κελαηδάει. Οι άνθρωποι που έμεναν μαζί του ανησύχησαν και αποφάσισαν να το βγάλουν στο μπαλκόνι για να πάρει καθαρό αέρα. Εκεί στο μπαλκόνι, άκουσε μια φωνή που ήταν γνωστή και στο απέναντι μπαλκόνι είδε τον φίλο του. Από τότε δε σταμάτησε ποτέ ξανά να κελαηδάει!

ΤΟ ΘΡΑΝΙΟ

Στην αίθουσα του σχολείου όπου ο Θανάσης κάνει μάθημα, κάθε μέρα, υπάρχει ένα θρανίο το οποίο είναι μακριά από τα υπόλοιπα και ο δάσκαλος δεν τους αφήνει να το πλησιάσουν. Όμως όταν τον ρωτούν γιατί, ο δάσκαλος απαντά «γιατί είναι καταραμένο». Κανείς δεν το πλησιάζει.

Η «Τυφλόμυγα» βγήκε βόλτα και συλλαβές ενώνει για να σχηματίσει λέξεις από το κείμενο

- Πιάνει το με και πιάνει το ρα, τι βγαίνει;

_____

- Πιάνει το μα, πιάνει το θη και τέλος το μα, τι βγαίνει;

_____

- Πιάνει το δα, πιάνει το σκα και τέλος το λος, τι βγαίνει;

_____

Μαγικά λόγια θα σας πω!

Ακούς προτάσεις και τη λέξη που ταιριάζει συμπληρώνεις, για να βγει ομοιοκαταληξία!

- Ο Θανάσης κάνει μάθημα κάθε μέρα και όλη _____.

- Ο δάσκαλος δεν τους αφήνει να το πλησιάσουν και να το _____.

- Ο δάσκαλος απαντά γιατί είναι καταραμένο και _____.

Αναγνωστική ικανότητα

Οδηγίες τεχνικής:

- Χορωδιακή ανάγνωση και δείχνουμε τις λέξεις. Διαβάζει μόνος του ο εκπαιδευτικός.
- Διαβάζει μόνο του το παιδί, λέμε να τη διαβάσει στην οικογένεια.
- Διαβάζουμε την ιστορία ο ένας στον άλλο.
- Υπογραμμίζει τις λέξεις που ξέρει και τις καταγράφουμε σε καρτέλα.
- Διαβάζουμε γνωστές λέξεις. Τις λέξεις που δεν ξέρει, τις καταγράφουμε σε μια αφίσα. Με αυτές φτιάχνουμε προτάσεις, ερωτήσεις, εντολές. Ζητάμε να βρει τις λέξεις στο κείμενο.
- Ζωγραφίζουμε ή βρίσκουμε εικόνες και γράφουμε λεζάντες για κάθε εικόνα.

Καθοδηγούμενες ερωτήσεις:

- Πότε πήγε;
- Με ποιους πήγε;
- Τι παιχνίδια είχε εκεί;
- Ποια παιχνίδια διάλεξε;
- Ποιο παιχνίδι του άρεσε περισσότερο;
- Ήθελε να πάει ξανά;

Ιστορία

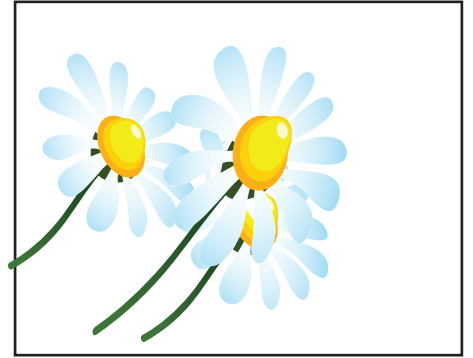

Καθοδηγούμενες ερωτήσεις:

- Πώς είναι;
- Τι χρώματα έχει;
- Πού ζει;
- Γιατί σου αρέσει;

Ιστορία

Αναγνωστικός ρυθμός

Ταχύτητα και ακρίβεια ανάγνωσης

1) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια τα λόγια των ηρώων.

2) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια στίχους από παιδικά τραγούδια.

3) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια λόγια από παιδικά παραμύθια.

4) Διαβάζεις με ταχύτητα και ακρίβεια λόγια από παιδικές ταινίες.

5) Διάβασε γρήγορα τους τίτλους των βιβλίων.

Reading recovery

ΤΟ ΝΥΧΤΟΛΟΥΓΛΟΥΔΟ

Δεν ήθελε ν' ανοίγει μόνο τη νύχτα. Ήθελε να παραμένει ανοιχτό και τη μέρα. Να κάνει παρέα με τα υπόλοιπα λουλούδια. Τη νύχτα, εκείνα κοιμόντουσαν, ενώ εκείνο ξαγρυπνούσε. Θα προσπαθούσε να κρατήσει τα μάτια του ανοιχτά τη μέρα!

Τίτλος τεχνικής: Φωνημική ανάλυση λέξεων

νύχτα = ν - υ - χ - τ - α

παραμένει = _____

ανοιχτά = _____

ξαγρυπνούσε = _____

κρατήσει = _____

Αποσύνθεση + Ανασύνθεση κειμένου

2) Διάλεξε λέξεις μέσα από το κείμενο και φτιάξε τη δική σου ιστορία.

---

3) Στη συνέχεια κόβουμε το κείμενο, ανακατεύουμε τις σειρές και βρίσκουμε τη σωστή σειρά και κολλάμε

ΤΟ ΝΥΧΤΟΛΟΥΛΟΥΔΟ

Δεν ήθελε ν' ανοίγει μόνο τη νύχτα. Ήθελε να παραμένει ανοιχτό και τη μέρα. Να κάνει παρέα με τα υπόλοιπα λουλούδια. Τη νύχτα, εκείνα κοιμόντουσαν, ενώ εκείνο ξαγρυπνούσε. Θα προσπαθούσε να κρατήσει τα μάτια του ανοιχτά τη μέρα!

1) Σύνθεσε λέξεις και ψάξε να τις βρεις στο κείμενο.

υ – πό – λοι – πα
λου – λού – δια
α – νοί – γει
μέ – ρα
μά – τια

2) Φωνήματα μπαίνουν στη σειρά.

α – ν – οι – χ – τ – ά = _____

ε – κ – εί – ν – α = _____

ν – ύ – χ – τ – α = _____

ΤΟ ΕΛΑΦΙ

Έτρεχε με όλη του τη δύναμη αρκετές ώρες τώρα. Ο κυνηγός έδειχνε να είναι ακούραστος. Τα σκυλιά του το είχαν μυριστεί και ορμούσαν προς τα πάνω του με λύσσα. Έπρεπε να βρει τη δύναμη και να συνεχίσει να τρέχει για να σωθεί.

1) Ψάξε και βρες μέσα στο κείμενο τις λέξεις:

αρκετές, τρέχει, ακούραστος, ορμούσαν, μυριστεί

2) Δημιουργία πολυσύλλαβων λέξεων – Γρήγορη Ανάγνωση

- δύναμη + ικός = _____
- σκυλιά + άρα = _____
- λύσσα + ασμένος = _____

ΤΟ ΕΛΑΦΙ

Έτρεχε με όλη του τη δύναμη αρκετές ώρες τώρα. Ο κυνηγός έδειχνε να είναι ακούραστος. Τα σκυλιά του είχαν μυριστεί το ελάφι και ορμούσαν προς τα πάνω του με λύσσα. Έπρεπε να βρει τη δύναμη και να συνεχίσει να τρέχει για να σωθεί.

1) Μπορείς να βρεις πού κρύβονται οι λέξεις;

- δύναμη
- πάνω
- λύσσα
- κυνηγός

2) Βρες μία λέξη από κάθε γράμμα μέσα στο κείμενο.

- ε _____
- σ _____
- β _____

3) Μπερδεμένα γράμματα βάλε στη σειρά και τις λέξεις διάβασε δυνατά:

σ λ κ υ ι α   ε λ φ α ι   κ ν υ γ ο σ η
_____ | _____ | _____

ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Ήταν ένα παλιό, σιδερένιο, τριζάτο κρεβάτι. Τα ελατήριά του είχαν πεταχτεί και είχαν τρυπήσει το στρώμα που το κάλυπτε και γι' αυτό του το είχαν πάρει μακριά. Τώρα βρισκόταν μόνο του σ' έναν κάδο απορριμμάτων και περίμενε τον σκουπιδιάρη φοβισμένο.

1) Βρες και κύκλωσε τις λέξεις:

τριζάτο, κρεβάτι, φοβισμένο, κάλυπτε

Φωνημική Ανάλυση Λέξεων

παλιό = π - α - λ - ι - ο

ελατήρια = _____

βρισκόταν = _____

απορριμμάτων = _____

σκουπιδιάρη = _____

ΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Ήταν ένα παλιό, σιδερένιο, τριζάτο κρεβάτι. Τα ελατήριά του είχαν πεταχτεί και είχαν τρυπήσει το στρώμα που το κάλυπτε και γι' αυτό του το είχαν πάρει μακριά. Τώρα βρισκόταν μόνο του σ' έναν κάδο απορριμμάτων και περίμενε τον σκουπιδιάρη φοβισμένο.

Οπτική αντίληψη

- τριζάτο
- κάλυπτε
- βρισκόταν

Ανάλυση-σύνθεση

Ανάλυσε τα φωνήματα και βρες στο κείμενο.

μακριά = _____

φοβισμένο = _____

τώρα = _____

Σύνθεσε τα φωνήματα και βρες τις λέξεις.

π - ά - ρ - ε - ι = _____

κ - ά - δ - ο = _____

π - α - λ - ι - ό = _____

Χρώμα οδηγός

Στο λαγουδάκι αρέσουν πολύ τα χρώματα! Μπορείς να το βοηθήσεις να συλλέξει χρώματα πολλά; Διάβασε τις λέξεις με βάση το χρώμα οδηγό:

- Διαβάζεις μόνο τις **κόκκινες** λέξεις.
- Σειρά έχουν οι **μπλε** λέξεις.
- Τέλος, οι **πράσινες** λέξεις.

ΤΑ ΓΥΑΛΙΑ ΜΕ ΦΑΚΟΥΣ

Ο παππούς διαβάζει **συνεχώς**. Λατρεύει τα **βιβλία** και όλα **όσα** γράφουν. Διαβάζει **ακόμη** και τη **νύχτα**. Όμως, για να βλέπει, ανάβει **το** φως στο **κομοδίνο** του και η γιαγιά **δυσκολεύεται** να κοιμηθεί. Γι' αυτό **του** έκανα **δώρο** τα **γυαλιά** με **τους** φακούς. Εδώ και **μια** βδομάδα, η γιαγιά **κοιμάται** **ανενόχλητη**.

Σχήμα οδηγός

Έρχεται η αλεπού η πονηρή και τα σχήματα θέλει όλα δικά της να τα κάνει! Μπορείς εσύ να διαβάσεις γρήγορα τα σχήματα με τις λέξεις μαζί, πριν φτάσει η αλεπού; Διάβασε με τη σειρά:

- Πρώτα, τους **κύκλους**.
- Μετά, τα **τρίγωνα**.
- Τέλος, τα **τετράγωνα**.

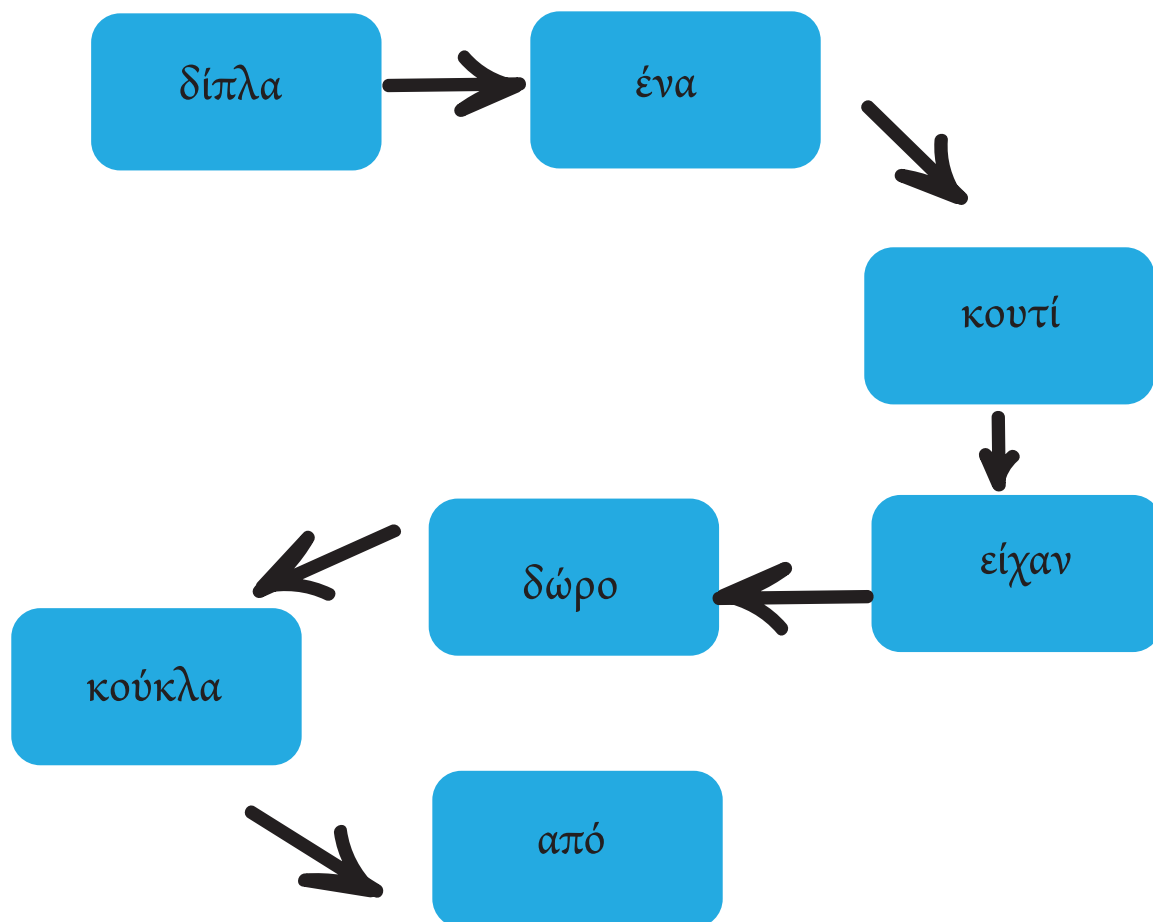

Η ΑΝΑΤΟΛΗ

Πάντοτε ξυπνούσε αργότερα ή τα κτίρια της εκρυβαν
τη θέα κι έτσι η Νατάσα δεν είχε δει την
ανατολή του ήλιου. Στο χωριό της, όμως, που
δεν υπήρχαν ψηλά κτίρια και οι ήχοι της φύσης σε
ξυπνούσαν νωρίς, μπόρεσε να ξυπνήσει και να δει
αυτό το χρυσοκίτρινο θαύμα να προβάλλει στο βουνό.

Ταχύτητα ανάγνωσης

1) Διαβάζεις τις λέξεις γρήγορα, ακολουθώντας τα βελάκια.

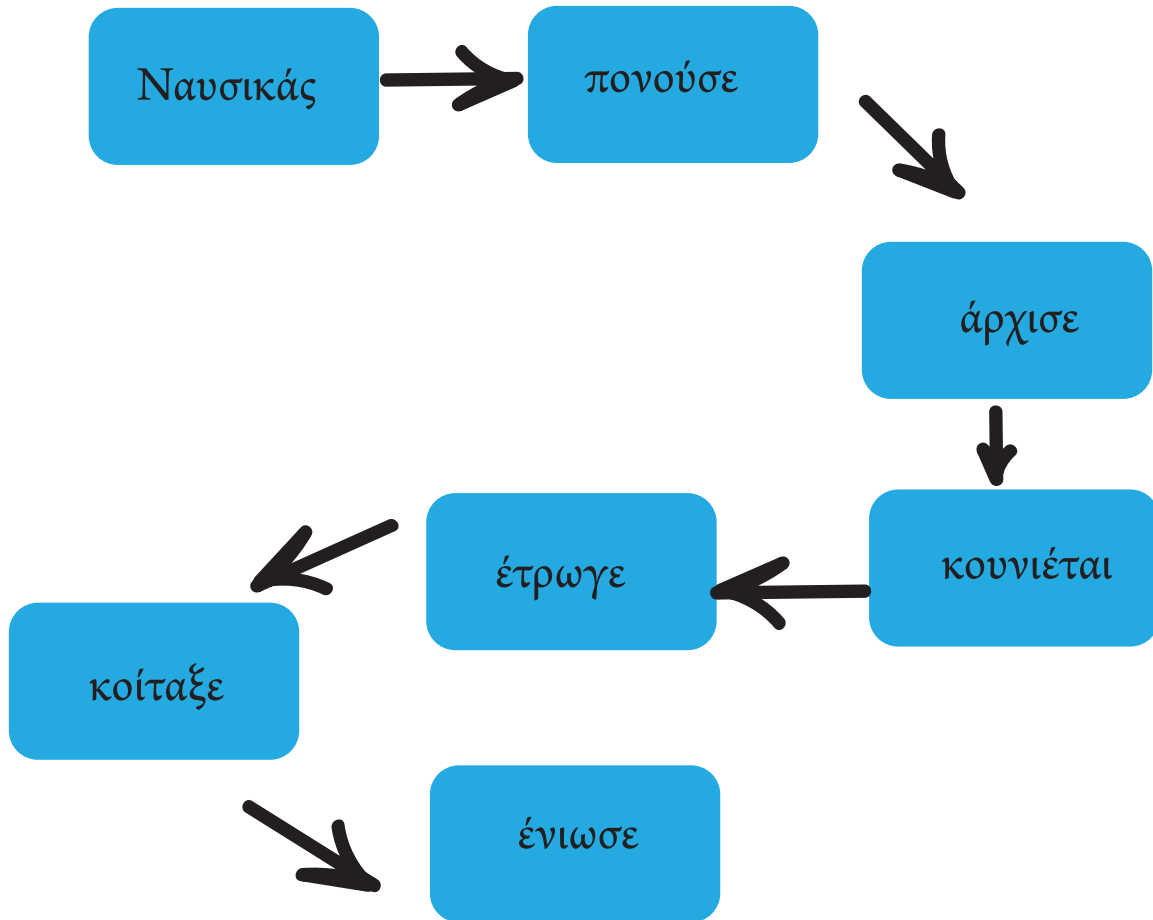
2) Διάβασε το κείμενο.

ΤΟ ΔΩΡΟ

Δίπλα από το κρεβάτι της Αγγελικής εμφανίστηκε ένα τυλιγμένο κουτί. Η Αγγελική το άνοιξε και άρχισε να χοροπηδά. Της είχαν κάνει δώρο την αγαπημένη της κούκλα.

1) Διαβάζεις τις λέξεις γρήγορα, ακολουθώντας τα βελάκια.

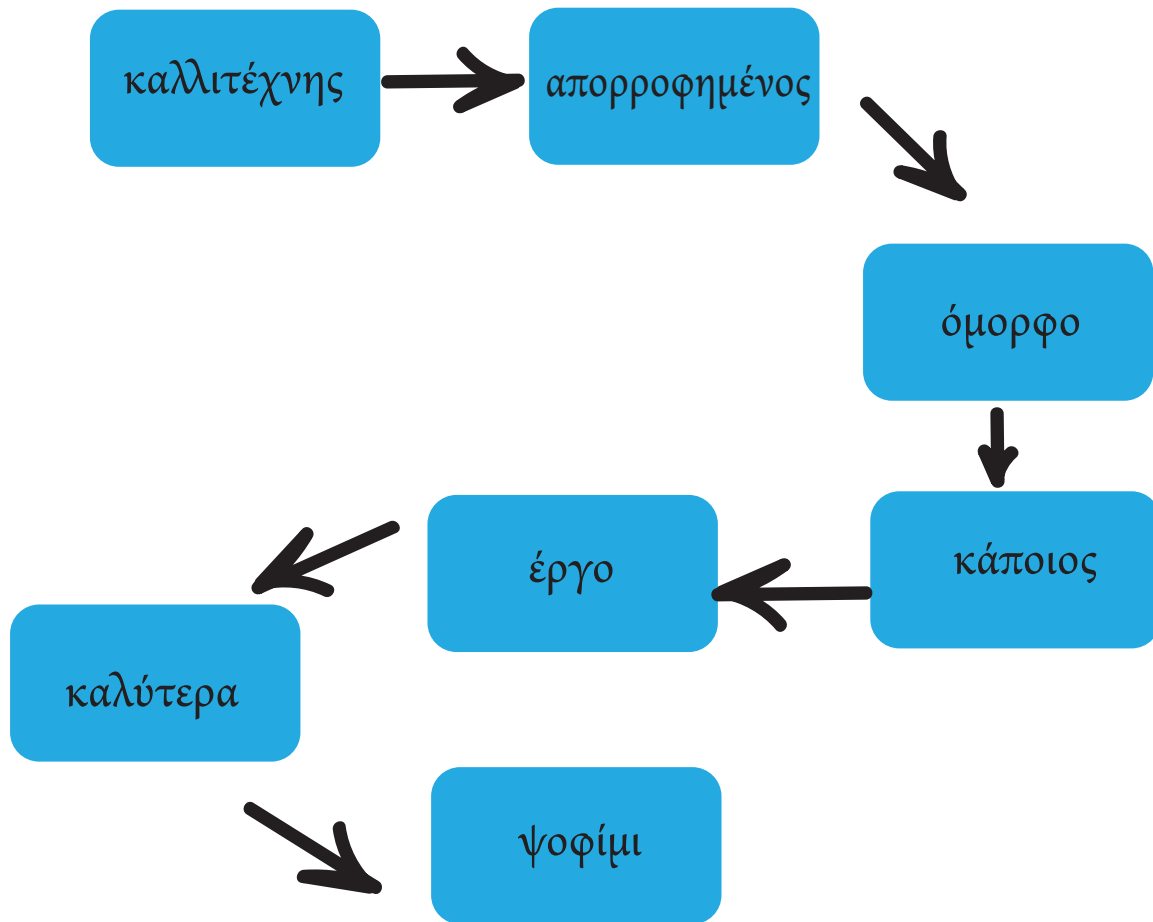

2) Διάβασε το κείμενο.

Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ

Ο τραπεζίτης της Ναυσικάς την πονούσε. Άρχισε να κουνιέται πολύ και όπως έτρωγε το τοστ ένιωσε κάτι σκληρό. Κοίταξε το τοστ και βρήκε τον τραπεζίτη.

1) Διαβάζεις τις λέξεις γρήγορα, ακολουθώντας τα βελάκια.

2) Διάβασε το κείμενο.

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ

Ο καλλιτέχνης ήταν απορροφημένος στο έργο του. Τούτη τη στιγμή ζωγράφιζε ένα όμορφο τοπίο με παπαρούνες. Τον προηγούμενο μήνα είχε ζωγραφίσει ένα γύπα που έτρωγε ένα ψοφίμι. Το καλύτερό του έργο είπαν κάποιои.

Η ΦΕΥΓΑΤΗ ΟΜΠΡΕΛΑ

Τα δύο αδέρφια έπαιζαν στην αμμουδιά, χτίζοντας κάστρα και σκάβοντας λάκκους που το κύμα γέμιζε με νερό. Ξαφνικά μια ομπρέλα, που έκανε τούμπες στον αέρα, πέρασε από μπροστά τους. Ύστερα από λίγο δυο τρεχάτοι, ψηλοί πέρασαν τρέχοντας και φωνάζοντας: «Προσέχετε! Μας πήρε ο αέρας την ομπρέλα!». Ευτυχώς, η δική τους ομπρέλα ήταν καλά χωμένη στην άμμο.

1) Μπορείς να βρεις πού κρύβονται οι λέξεις;

- αδέρφια
- ομπρέλα
- άμμο
- χωμένη

2) Τις υπογραμμισμένες λέξεις ανάλυσε σε φωνήματα.

- _____
- _____
- _____
- _____

Η ΑΝΑΤΟΛΗ

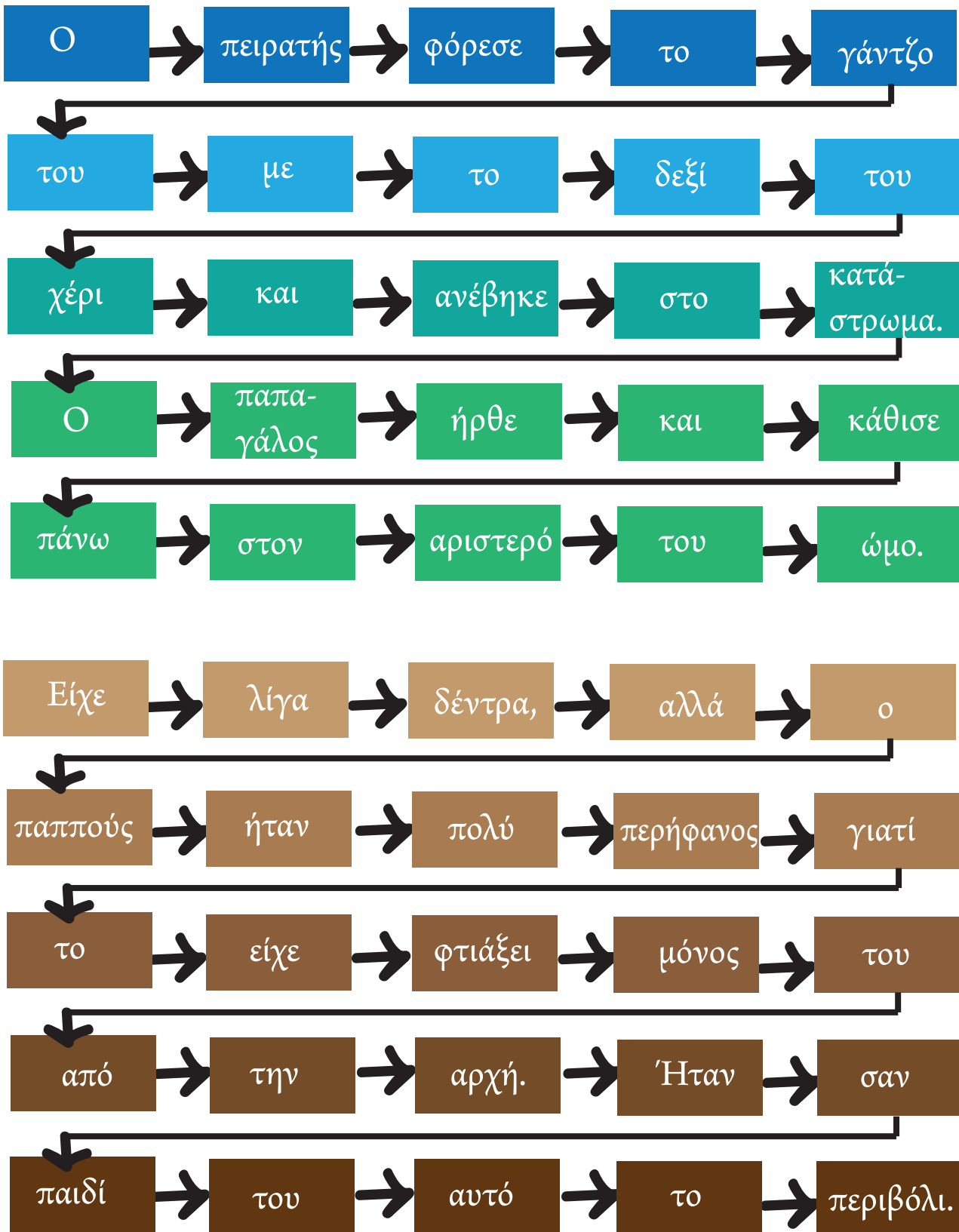
Πάντοτε ξυπνούσε αργότερα ή τα κτίρια της έκρυβαν τη θέα κι έτσι η Νατάσα δεν είχε δει την ανατολή του ήλιου. Στο χωριό της, όμως, που δεν υπήρχαν ψηλά κτίρια και οι ήχοι της φύσης σε ξυπνούσαν νωρίς, μπόρεσε να ξυπνήσει και να δει αυτό το χρυσοκίτρινο θαύμα να προβάλλει στο βουνό.

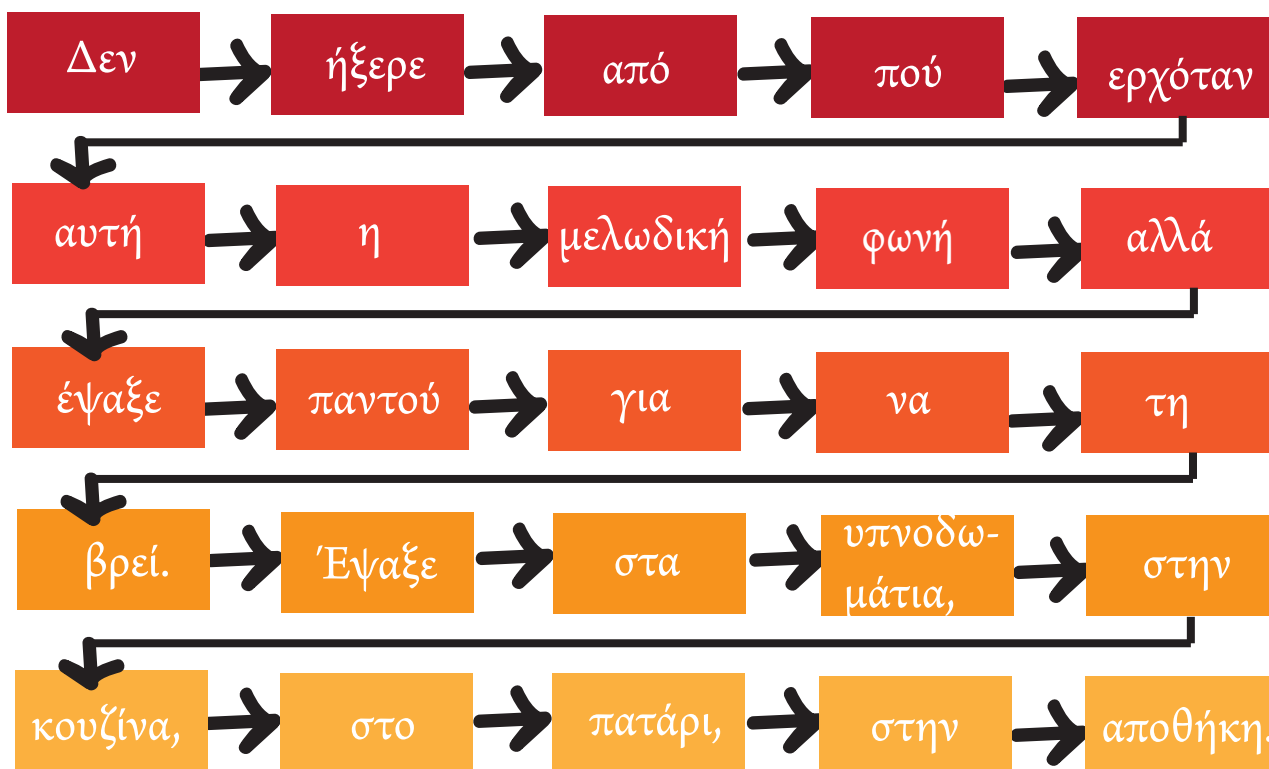
1) Διάβασε το κείμενο γρήγορα και εντόπισε τις φράσεις:

- Τα κτίρια της έκρυβαν τη θέα.
- Δεν υπήρχαν ψηλά κτίρια.
- Να δει αυτό το χρυσοκίτρινο θαύμα.

Τα κουτάκια

1) Ακολουθήσε τα κουτάκια και διάβασε τα κείμενα.

Παράρτημα

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ
Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ
Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω

